

Ocena rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych

lek. Joanny Marii Misorowskiej pt.: „Ocena zależności stężenia 25(OH)D u ciężarnych od deklarowanej przez nie suplementacji oraz zależności stężenia 25(OH)D we krwi pępowinowej od zaopatrzenia matki w witaminę D”

Witamina D pełni ważną rolę w zachowaniu homeostazy. Ma ona wpływ na ekspresję blisko 300 genów, modyfikuje ponad 160 szlaków metabolicznych związanych m.in. z nowotworzeniem, odpornością, oraz czynnością śródbłonna. U około 70 % populacji stwierdza się niedobór witaminy D, także w grupie zdrowych ciężarnych. Z tego względu na szczególne uznanie zasługuje podjęcie przez doktorantkę badań mających na celu ocenę :

1. Zależności stężenia 25(OH)D w surowicy ciężarnych od deklarowanej przez nie suplementacji oraz zależności stężenia 25(OH)D we krwi pępowinowej noworodka od stężenia 25(OH)D w surowicy matki.
2. Przestrzegania rekomendacji Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego dotyczących suplementacji witaminą D w okresie ciąży.
3. Zaopatrzenia w witaminę D w badanej grupie kobiet ciężarnych.
4. Porównanie metod diagnostycznych oznaczania metabolitów witaminy D.

Cele pracy zostały określone zrozumiale i uzasadniają podjęcie badań mających rozwiązać postawione zadania.

Przedstawiona mi do oceny praca jest zredagowana w sposób typowy. Zawiera ona 75 stron wraz z tabelami i rycinami, 135 pozycji piśmiennictwa oraz dwa załączniki. Całość pracy podzielono przejrzysto na 7 rozdziałów oraz streszczenia w języku polskim i angielskim. We wstępie zawarty jest rys historyczny dotyczący odkrycia i poznania działania witaminy D. Z dużą satysfakcją odnotowałem w tym miejscu podkreślenie zasług polskich naukowców:

Jędrzeja Śniadeckiego w początku XIX i Jana Raczyńskiego w początku XX wieku. Następnie autorka omówiła zagadnienia dotyczące form witaminy D, odrębności metabolizmu wapnia i witaminy D w okresie ciąży, rekomendacji wartości

stężeń i dawek w jej suplementacji oraz skutków jej niedoboru w ciąży. Rozważania powyższe stanowią pełne podsumowanie aktualnej wiedzy dotyczącej tego zagadnienia.

Badania przeprowadzono w liczącej 247 osób grupie ciężarnych zgłaszających się do szpitala w dniu porodu oraz ich noworodków. Na przeprowadzenie badania uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej CMKP.

Użycie odpowiednich metod i algorytmów postępowania, właściwie dobrane przez autorkę testy statystyczne gwarantują rzetelną i obiektywną ocenę wyników przeprowadzonych badań oraz wyciągnięcie poprawnych wniosków.

Wyniki badań przedstawiono na 15 stronach zawierających czytelne, starannie wykonane tabele i ryciny. Prezentowane przez Doktorantkę wyniki odpowiadają założonym celom.

Dyskusja nad wynikami jest wnikliwa i wyczerpująca, zgodnie zestawiona z piśmiennictwem i świadczy o świetnym teoretycznym przygotowaniu Autorki oraz posiadaniu przez nią dużego doświadczenia badawczego oraz umiejętności krytycznej oceny uzyskanych wyników. Wyciągnięte wnioski są prawidłowe, znajdują pełne uzasadnienie w wynikach pracy. Z obowiązku recenzenta zgłaszam uwagę o powiązaniu wymienionych wcześniej czterech celów pracy z wnioskami, co wiąże się ze zwiększeniem ich liczby - z dwóch do pięciu - o stwierdzenia podane w podsumowaniu wyników na stronie 51. Wymienione uwagi w żaden sposób nie umniejszają dużej wartości naukowej recenzowanego przeze mnie, oryginalnego dorobku Autorki. Wzięcie ich pod uwagę ułatwi moim zdaniem jego publikację w renomowanych pismach fachowych.

Całość pracy świadczy o dużym wkładzie wniesionym przez Autorkę w rozwiązanie zagadnienia. Potrafi ona postawić przed sobą trudne zadania i konsekwentnie przeprowadzić badania naukowe w celu kompleksowego ich wyjaśnienia. Dobór tematu jest niezwykle trafny, bardzo aktualny, metodyka badań została dobrze dostosowana do celu pracy. Praca jest napisana bardzo przystępnie i czyta się ją z przyjemnością. Ryciny są przejrzyste i dobrze wykonane. Całość potwierdza moje spostrzeżenia, że doktorantka jest świetnie zorientowana w tematyce poruszanej w pracy.

Bardzo dobrze oceniając przedstawioną mi pracę na stopień doktora nauk medycznych lek. Joanny Marii Misiorowskiej pt.: „Ocena zależności stężenia 25(OH)D u ciężarnych od deklarowanej przez nie suplementacji oraz zależności stężenia 25(OH)D we krwi pępowinowej od zaopatrzenia matki w witaminę D” uważam, że spełnia ona wymogi stawiane do uzyskania stopnia doktora nauk medycznych i w związku z tym mam zaszczyt wnieść przed Wysoką Radę Naukową Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie wniosek o dopuszczenie Kandydatki do publicznej dyskusji nad rozprawą. Ze względu na bardzo dużą wartość przedstawionej mi do recenzji pracy dla praktyki klinicznej wnioskuję równocześnie o jej wyróżnienie.

**Profesor zwyczajny - Kierownik Kliniki
Endokrynologii i Terapii Izotopowej
Centralnego Szpitala Klinicznego MON
Wojskowego Instytutu Medycznego**

plk prof. dr hab. n. med. Grzegorz KAMIŃSKI

Grzegorz Kamiński